

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji

KGP.410.004.04.2016
P/16/014

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 56 92, F +48 22 444 55 94
kgp@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/16/014 - Realizacja projektu budowy mostu energetycznego Polska-Litwa
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji
Kontroler	Lidia Różycka, specjalista kp., upoważnienie do kontroli nr KGP/37/2016 z dnia 29 lipca 2016 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Bakalarzewo, ul. Rynek 3, 16-423 Bakalarzewo ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Tomasz Naruszewicz, Wójt Gminy Bakalarzewo. Poprzednio Wójtem Gminy Bakalarzewo w okresie od 30 listopada 2006 r. do 28 grudnia 2011 r. był Adam Szymański. W trakcie nieobecności Wójta obowiązki zostały powierzone: - od 26 stycznia do 12 marca 2012 r. Alicji Przyborowskiej Skarbnikowi Gminy, - od 10 października 2012 r. do 6 maja 2013 r. Romanowi Rynkowskiemu Sekretarzowi Gminy. (dowód: akta kontroli str. 3-10)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie² mimo stwierdzonej nieprawidłowości, działania organów Gminy mające na celu uchwalenie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bakalarzewo³ oraz przyjęcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego⁴ dla inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym jaką jest dwutorowa napowietrzna linia 400kV Elk - granica Państwa⁵.

Organy Gminy podjęły działania w celu przyjęcia Studium i mpzp, m.in. poprzez podjęcie w dniu 28 grudnia 2011 r. uchwał intencyjnych umożliwiających rozpoczęcie procedury planistycznej, w toku której wykładano projekty Studium i mpzp do wglądu publicznego, organizowano dyskusje publiczne, sporządzono ocenę oddziaływania na środowisko oraz uzyskano konieczne uzgodnienia i opinie.

Organy Gminy współpracowały z Inwestorem⁶ i wybranym przez niego Wykonawcą⁷ NL przekazując protesty oraz pytania mieszkańców Gminy i uzyskując odpowiedzi oraz wyjaśnienia i opinie. NIK zauważa, że Organy Gminy działały pod presją protestów mieszkańców Gminy Bakalarzewo. Wobec nieskuteczności uzgodnień i negocjacji, także pomimo częściowych korekt przebiegu linii⁸, Wójt i Rada Gminy Bakalarzewo ostatecznie odstąpili od uchwalenia Studium i mpzp.

¹ Dalej także: Urząd.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

³ Dalej także: Studium.

⁴ Dalej także: mpzp

⁵ Dalej także: NL lub linia 400kV

⁶ Inwestor - Polskie Sieci Elektroenergetyczne SA

⁷ Wykonawca - firma Networks Rzeszów SA.

⁸ Dalej także: trasa.

Skutkiem uchwały Rady Gminy nr XXIX/188/13 z dnia 23 lipca 2013 r. w sprawie odstąpienia od uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bakalarzewo było wydanie przez Wojewodę Podlaskiego, w dniu 16 lipca 2014 r., Zarządzenia Zastępczego⁹ w sprawie przyjęcia mpzp na obszarze umożliwiającym realizację odcinka trasy dwutorowej napowietrznej linii elektroenergetycznej 400kV Elk – granica Państwa na terenie Gminy Bakalarzewo. Przyjęcie mpzm na skutek wydania ZZ przez Wojewodę Podlaskiego pozwoliło na kontynuowanie inwestycji oraz skutkowało wydatkami budżetu Urzędu Gminy Bakalarzewo w wysokości około 49,7 tys. zł, które w przypadku uchwalenia Studium przez Gminę poniósłby Wykonawca.

Organy Gminy Bakalarzewo nie dostosowały gminnych dokumentów planistycznych do Planu zagospodarowania przestrzennego województwa Podlaskiego z 2003 r. co było w ocenie NIK działaniem nielegalnym. Aktualizacja Studium dokonana w 2008 r. była nierzetelna, bowiem zaktualizowane Studium zawierało jedynie załącznik graficzny z wyrysowanym przebiegiem NL¹⁰ bez jego uwzględnienia w treści Studium. Uzyskanie pozytywnej opinii Zarządu Województwa Podlaskiego i niezgłoszenie uwag do zaktualizowanego Studium przez PSE SA nie zmienia faktu, że Studium nie było zgodne z Planem zagospodarowania przestrzennego Województwa Podlaskiego z 2003 r. zawierającym inwestycję celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, jaką jest NL, co stanowiło naruszenie art. 10 ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym¹¹.

Częste zmiany osób pełniących funkcję Wójta Gminy w latach 2011-2013 miały - zdaniem NIK - istotny wpływ na długotrwałość procedur planistycznych dotyczących ustalenia przebiegu trasy NL.

Przed podjęciem przez Radę Gminy Bakalarzewo w dniu 28 grudnia 2011 r. uchwał intencyjnych w sprawie sporządzenia zmiany Studium i mpzp nie przeprowadzono dyskusji publicznej dotyczącej projektowanego przebiegu linii 400kV przez teren Gminy, co mogło przyczynić się do protestów.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Przestrzeganie przepisów przez organy Gminy Bakalarzewo w zakresie działań zmierzających do zmiany Studium oraz uchwalenia mpzp dla NL

Opis stanu faktycznego

W 1993 r. Rada Gminy podjęła uchwałę¹² w sprawie miejscowego ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Bakalarzewo, obowiązującego do końca 2004 r., w którym po raz pierwszy zaznaczono przebieg¹³ projektowanej dwutorowej napowietrznej linii 400kV Elk-Suwałki¹⁴. Studium¹⁵ z 1998 r., zmienione Uchwałą Rady Gminy nr XIX/96/08 z dnia 22 lipca 2008 r (zmiana polegała na określeniu zasad i kierunków rozwoju elektroenergetyki z uwzględnieniem energetyki

⁹ Dalej także: ZZ.

¹⁰ W załączniku graficznym nieprawidłowo oznaczona – jako linia już istniejąca.

¹¹ Dz. U. z 2016 r. poz. 778 ze zm., dalej także upzp.

¹² Uchwała nr XXXI/153/93 z dnia 22 lipca 1993 r.

¹³ Linia miała przebiegać przez wsie: Nowy Dwór, Kotowinę, Kamionkę Starą, Kamionkę Poprzeczną, Marynę i Sokolowo.

¹⁴ Ostateczny przebieg NL został wyznaczony w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego (PZPWP) uchwalonym w 2013 r. i w mpzp Gminy Bakalarzewo uchwalonym w wyniku ZZ i nie pokrywał się on z przebiegiem NL ujętym w PZPWP z 2003 r.

¹⁵ Studium przyjęte uchwałą Rady Gminy nr III/25/98 z dnia 30 grudnia 1998 r. w sprawie *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bakalarzewo*.

wiatrowej), wymagało aktualizacji¹⁶, ponieważ nie zawierało m.in. wnioskowanego przez Wykonawcę przebiegu linii 400kV, jak również żadnej wzmianki (w części tekstowej) o planowanej inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, mimo iż dwutorowa napowietrzna linia elektroenergetyczna 400kV Elk-Alytus została umieszczona w Planie zagospodarowania przestrzennego Województwa Podlaskiego zatwierdzonym 27 czerwca 2003 r.¹⁷.

W czerwcu 2009 r. firma LitPol Link Sp. z o.o. poinformowała¹⁸ ówczesnego Wójta o wyborze firmy EPC SA, jako wykonawcy studium lokalizacyjnego dla zamierzenia inwestycyjnego NL. Wskazała również, iż zadaniem wykonawcy oraz jego podwykonawców będzie opracowanie wariantów oraz ustalenie docelowej trasy NL wraz z przeprowadzeniem wstępnych konsultacji. Firma EPC SA przygotowała sześć wariantów przebiegu trasy NL.

(dowód: akta kontroli str. 74-111, 384-385)

Wykonawca¹⁹ działając na zlecenie Inwestora był zobowiązany²⁰ do uzyskania pozwolenia na budowę oraz uzyskania w imieniu i na rzecz Inwestora służebności dla potrzeb linii wobec nieruchomości w pasie technologicznym przebiegu linii oraz do wybudowania NL. Wykonawca zwrócił się w dniu 8 października 2011 r. do Urzędu Gminy Bakalarzewo o wypis i wyrys ze Studium oraz z mpzp załączając mapy z przebiegiem linii 400kV oraz wykazem działek znajdujących się w pasie technologicznym projektowanej linii. Urząd w dniu 31 października 2011 r. wydał zaświadczenie, iż wskazane tereny nie posiadają aktualnego mpzp, a w Studium są określane jako rolnicza przestrzeń produkcyjna.

W dniu 24 października 2011 r. Wykonawca zwrócił się z wnioskiem²¹ o przystąpienie do zmiany Studium zatwierdzonego uchwałą nr XIX/96/08 Rady Gminy Bakalarzewo z dnia 22 lipca 2008 r. załączając Koncepcję Programowo-Przestrzenną zawierającą m.in. mapę topograficzną z przebiegiem projektowanej linii relacji Elk-Granica RP, opisem i danymi technicznymi oraz z wnioskiem²² o przystąpienie do uchwalenia mpzp dla ww. inwestycji. Wniosek obejmował nieruchomości położone na trasie NL, w tym leżące w Gminie Bakalarzewo w pasie technologicznym 70 m, po 35 m w obydwie strony od osi linii. Planowana linia miała przebiegać według wariantu W4 Wykonawcy określonego, jako optymalny, przez wsie: Nieszki, Konopki, Gębałówka, Karasiewo, Sadłowina, Nowa Wieś, Bakalarzewo, Stary Skazdup, Nowy Skazdup, Zdręby, Słupie, Maryna, Sokołowo, Stara Chmielówka – łączna jej długość na terenie Gminy miała wynosić 19 km, a powierzchnia objęta inwestycją 190 ha. W grudniu 2011 r. Wykonawca poinformował Urząd, że pokryje koszty związane ze zmianą Studium oraz, że istnieje konieczność uchwalenia Studium i mpzp do grudnia 2012 r. W grudniu 2011 r. Wykonawca przekazał także do Urzędu Analizę zasadności sporządzenia zmiany Studium oraz Analizę zasadności sporządzenia mpzp na potrzeby realizacji dwutorowej napowietrznej linii elektroenergetycznej 400kV Elk - granica RP, które zawierały m.in. projekty uchwał intencyjnych oraz ich uzasadnienia - do wykorzystania przez Wójta Gminy Bakalarzewo²³. Ponadto, w grudniu 2011 r.

¹⁶ Zgodnie z art. 10 ust. 2 pkt 7 upzp w studium określone powinny być obszary, na których umieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym – zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1.

¹⁷ Uchwałą nr IX/80/03 Sejmiku Województwa Podlaskiego (Dz. U. Województwa Podlaskiego Nr 108, poz. 2026).

¹⁸ Pismem z dnia 19 czerwca 2009 r., sygn. W/283/2009.

¹⁹ Wykonawca zawarł w dniu 5 września 2011 r. umowę grupy wykonawców na wspólną realizację zadania pn. Uzyskanie pozwolenia na budowę dla dwutorowej linii 400kV Elk-granica RP na rzecz PSE Operator SA z firmą ELTEL Networks Olsztyn SA, zwaną dalej ELTEL Olsztyn.

²⁰ Na podstawie umowy BZ/602/DI/2011 z dnia 5 sierpnia 2011 r.

²¹ Sygn. TLI/9565/2011 z dnia 24 października 2011 r.

²² Sygn. TLI/9566/2011 z dnia 24 października 2011 r..

²³ Dalej także: Wójt.

Wykonawca poinformował²⁴ Wójta o przeprowadzeniu pierwszych, wstępnych prac geodezyjnych związanych z opracowywaniem map dla terenów, na których rozważano lokalizację inwestycji NL.

Według wyjaśnień złożonych NIK przez byłego Wójta Adama Szymańskiego: „o zamiarach budowy przez firmę ELTEL linii elektroenergetycznej 400kV przechodzącej przez naszą Gminę informowałem radnych i sołtysów przy każdej nadarzającej się okazji, w tym także w indywidualnych rozmowach z mieszkańcami. Mieszkańcy pytali m.in. o wieś, przez które planowany jest jej przebieg i ewentualne zyski finansowe dla Gminy po jej wybudowaniu”. Według wyjaśnień obecnego Wójta²⁵ Tomasza Naruszewicza, radni i sołtysi zostali poinformowani o planowanym przebiegu linii w końcu grudnia 2011 r. przez Inwestora oraz ówczesnego Wójta, a także w czasie spotkań informacyjnych i debat publicznych organizowanych od zimy 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 119-144, 161-163, 211-212, 386, 392-430, 675-685, 1368-1370, 1418-1419)

W dniu 23 grudnia 2011 r. odbyło się wspólne posiedzenie²⁶ Komisji Budżetowo-Gospodarczej, Komisji Rewizyjnej oraz Komisji Spraw Społecznych Rady Gminy Bakalarzewo, na którym radni zapoznali się z treścią przygotowywanych uchwał dotyczących planowanej inwestycji oraz jej projektowanym przebiegiem przez teren Gminy. Mimo, iż PSE SA w dniu 20 listopada 2009 r. złożyła do RDOŚ w Białymstoku²⁷ wnioski o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. Budowa linii napowietrznej 400kV Ełk- Granica Państwa z sześcioma wariantami jej przebiegu, w tym wskazanym przez Inwestora do realizacji wariantem nr 4, Wykonawca złożył w Urzędzie Gminy Bakalarzewo wnioski zawierające tylko jeden wariant (nr 4) jej przebiegu²⁸. W odpowiedzi²⁹ na pytanie NIK były Sekretarz Gminy Roman Rynkowski wskazał, iż nie wiedział o innych możliwych wariantach przebiegu linii 400kV oraz, że ani Wykonawca, ani Inwestor nie przedstawiali innych wariantów jej przebiegu.

W dniu 28 grudnia 2011 r. na XII zwyczajnej sesji³⁰ Rady Gminy Bakalarzewo radni jednogłośnie³¹ przyjęli uchwały:

- nr XII/61/11 w sprawie sporządzenia zmiany *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bakalarzewo*,
- nr XII/62/11 w sprawie *przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla dwutorowej napowietrznej linii elektroenergetycznej 400kV Ełk-granica RP na terenie Gminy Bakalarzewo*.

Rada Gminy w uzasadnieniu do ww. uchwał wskazała m. in., że:

- wnioski o zmianę Studium i mpzp do Wójta złożył uprawniony Wykonawca. Inwestycję, finansowaną ze środków unijnych, należało oddać do użytku w terminie do czerwca 2015 r., a w tym celu m. in. dołożyć starań, by bez zwłoki stworzyć podstawy prawne do jej realizacji, w postaci niezbędnych dokumentów planistycznych;

²⁴ Pismo z dnia 8 grudnia 2011 r., sygn. TLI/11276/2011.

²⁵ Wyjaśnione złożone na piśmie w odpowiedzi na pismo kontrolera NIK sygn. KGP.410.004.04.2016/1.

²⁶ Na posiedzeniu obecnych było 13 radnych oraz Wójt i Sekretarz.

²⁷ Dalej także: RDOŚ.

²⁸ RDOŚ wydał decyzję ustalającą środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia (z potwierdzeniem wyboru wariantu nr 4 dla przebiegu linii) dnia 4 lipca 2013 r., sygn. WOOŚ-II.4202.1.2012.AS.

²⁹ Wyjaśnienia z dnia 21 września 2016 r.

³⁰ W dniu 22 grudnia 2011 r. Przewodniczący Rady Gminy zwołał XII zwyczajną sesję podając proponowany porządek obrad, w którym w pkt 4 i 5 planowano podjęcie uchwał intencyjnych dotyczących zmiany Studium oraz mpzp.

³¹ Na 15 obecnych radnych „za” głosowało 15 osób.

- aktualne dokumenty planistyczne Gminy nie pozwalają na realizację linii 400kV Ełk-granica RP;
- NL była inwestycją celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym – międzynarodowym i była umieszczona w PZPWP;
- stworzenie podstaw prawnych do realizacji inwestycji musi obejmować zmianę Studium oraz sporządzenie mpzp Gminy;
- prace nad ww. dokumentami muszą przebiegać równolegle, a ich uchwalenie jest przewidywane na koniec 2012 r.

Na sesji Rady Gminy obecni byli m.in. przedstawiciele firmy ELTEL Rzeszów SA oraz projektant, z którym podpisano w dniu 5 stycznia 2012 r. dwie umowy trójstronne³² nr 1/2012 na wykonanie projektu zmiany Studium i nr 2/2012 na wykonanie projektu mpzp dla ww. inwestycji. Sekretarz Gminy przed głosowaniem wymienionych uchwał podniósł, iż inwestycja przyniesie Gminie dodatkowe podatki w przyszłości i poinformował, że rozmowy z właścicielami działek Wykonawca będzie odbywał indywidualnie.

Podjęte uchwały zostały oprotestowane przez mieszkańców Gminy Bakalarzewo. Mieszkańcy złożyli do Wójta i Rady Gminy trzy protesty³³:

- z dnia 6 lutego 2012 r. - dwoje właścicieli działek nr 80 i 93. Podnosili m.in. naruszenie krajobrazu Doliny Rospudy, obniżenie atrakcyjności turystycznej z bezpośrednim oddziaływaniem na prowadzone gospodarstwo agroturystyczne, które było głównym źródłem utrzymania, obniżenie wartości działek, negatywny wpływ na zdrowie ludzi oraz konflikt dotyczący przeznaczenia działki budowlanej pod budowę domu.
- z dnia 20 lutego 2012 r. – protest zbiorowy 64 osób, w którym podnoszono, iż linia ma przebiegać przez większość miejscowości Gminy a nie trasą najkrótszą, co będzie skutkowało m.in. obniżeniem atrakcyjności turystycznej okolicy, obniżeniem wartości działek, negatywnym wpływem na zdrowie ludzi i środowisko, negatywnym oddziaływaniem na gospodarstwa rolne, które są głównym źródłem dochodu mieszkańców.
- z dnia 12 marca 2012 r. protest zbiorowy (podpisany: Mieszkańcy Gminy Bakalarzewo) w którym wniesiono o zmianę trasy przebiegu NL, oddalenie jej od zabudowań, tak, aby nie zagrażała życiu i zdrowiu mieszkańców. Mieszkańcy podnieśli, iż rozumieją konieczność budowy takich obiektów, ale ze względu na dobro, jakim jest zdrowie i człowiek zaproponowali nowy przebieg linii, który miał zminimalizować wg nich wszystkie zagrożenia, oddalony od siedlisk oraz znacznie krótszy. Ponadto wskazali, że przyjęcie przez Radę Gminy uchwał intencyjnych w sprawie zmiany Studium i przystąpienia do sporządzenia mpzp pozwoliło Wykonawcy pominąć negocjacje i rozmowy dotyczące projektu. Mieszkańcy oczekiwali rozmów w zakresie wyboru najkorzystniejszego wariantu przebiegu NL przez teren Gminy, proponując ich zdaniem najkorzystniejszy przebieg linii przez teren Gminy, niezmienny punktów, w których linia przechodzi na teren innych Gmin.

Wójt i Rada Gminy w dniu 5 kwietnia 2012 r. wystąpili do Wykonawcy z wnioskiem o zmianę przebiegu NL, uwzględniającą postulaty mieszkańców zawarte w protestach. Zgłoszone postulaty zostały przeanalizowane na spotkaniu konsultacyjnym 24 kwietnia 2012 r. z radnymi i mieszkańcami Gminy. Na sesji Rady

³² Pomiędzy Inwestorem, w którego imieniu działał ELTEL Olsztyn, Gminą Bakalarzewo i projektantką prowadzącą działalność gospodarczą.

³³ Rada Gminy pismem z dnia 5 kwietnia 2012 r. sygn. OOG.0057.9.2012 wnioskowała do Wykonawcy o zmianę przebiegu linii w związku z protestami, przekazała protesty załączając je do pisma i przekazując do wiadomości: PSE SA, ELTEL Olsztyn, oraz przedstawicielowi protestujących mieszkańców.

Gminy w dniu 16 maja 2012 r. omówiono z Wykonawcą skorygowany przebieg trasy linii 400kV.

(dowód: akta kontroli str. 145-176, 220-243, 968, 1066-1068, 1077-1127, 1418-1419)

W dniu 18 czerwca 2012 r. Wykonawca w imieniu Inwestora złożył wniosek³⁴ do Wójta o uchylenie uchwały nr XII/62/2011 z dnia 28 grudnia 2011 r. i podjęcie nowej uchwały intencyjnej w sprawie mpzp w związku ze zmianą trasy linii.

W dniu 26 czerwca 2012 r. Rada przyjęła dwie Uchwały:

- nr XVII/108/2012 w sprawie *uchylenia uchwały nr XII/62/11 w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla dwutorowej napowietrznej linii elektroenergetycznej 400kV Ełk-granica RP na terenie Gminy Bakalarzewo* (obecnych 15 radnych, za głosowało 13, przeciw jeden i jeden wstrzymał się od głosu),
- nr XVII/109/2012 w sprawie *przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla dwutorowej napowietrznej linii elektroenergetycznej 400kV Ełk-granica RP na terenie Gminy Bakalarzewo* (obecnych 15 radnych, za głosowało 11, przeciw trzech i jeden wstrzymał się od głosu).

Rada Gminy, w uzasadnieniach do uchwał, wskazała m.in., iż trasa linii została poddana krytyce społecznej. Wobec powyższego Inwestor zaproponował skorygowany, optymalny – według niego – przebieg trasy. Zmiana trasy wymagała akceptacji Rady Gminy poprzez powzięcie stosownej uchwały, tak by stworzyć podstawy prawne do realizacji inwestycji.

Przed przyjęciem tych uchwał Wiceprzewodnicząca Rady omówiła zmianę trasy, wskazując na zasadność przesunięcia trasy we wsi Sadłowina, tj. odsunięcie jej od zabudowań i potwierdziła, że było to na wyraźną prośbę mieszkańców i radnych, natomiast przesunięcie trasy linii z Gminy Olecko do Gminy Bakalarzewo nie było wnioskowane przez mieszkańców. Zabrała głos również mieszkanka Gminy Bakalarzewo, która potwierdziła, że przesunięcie linii z Gminy Olecko do Gminy Bakalarzewo nie nastąpiło na wniosek mieszkańców Gminy Bakalarzewo i zaprotestowała przeciwko takiej zmianie.

W maju 2012 r. mieszkańcy (173 osoby) Gminy Bakalarzewo wspólnie z mieszkańcami Gminy Suwałki złożyli protest³⁵ do Starosty Powiatu Suwalskiego, Radnych Rady Powiatu oraz do Wojewody Podlaskiego. W proteście tym podnoszono zarzuty niewłaściwego i nierzetelnego informowania mieszkańców o inwestycji, m.in. w sprawie oddziaływania linii na zdrowie i życie. Podnosili również kwestię ewentualnych wyłączeń lub podpisywania umów pod przymusem. Mieszkańcy wyrazili zgodę na przeprowadzenie linii pod ziemią.

(dowód: akta kontroli str. 251-271, 290-291, 387-391, 762-788, 940-958)

W latach 2012-2015 w Gminie Bakalarzewo odbyło się 11 spotkań informacyjnych Wykonawcy z mieszkańcami. Na każdym ze spotkań byli obecni przedstawiciele Urzędu Gminy.

Ponadto w latach 2012-2014 odbywały się dyskusje na wspólnych posiedzeniach Komisji Rady Gminy³⁶ oraz na sesjach Rady Gminy, w których uczestniczyły osoby

³⁴ W dniu 9 maja 2012 r. Wnioskodawca przekazał do Urzędu Gminy Bakalarzewo ortofotomapy z proponowanym przebiegiem trasy NL

³⁵ Protest z dnia 18 maja 2012 r.

³⁶ W 2012 r.: 27 kwietnia (z udziałem projektanta, dwóch przedstawicieli firmy Eltel), 22 czerwca, 4 lipca – dotyczyło materiałów przesłanych przez Wykonawcę na temat możliwości i skutków budowy linii w technologii podziemnej, 18 października –

reprezentujące Inwestora, projektanci, konsultanci terenowi oraz specjalista w zakresie oddziaływania elektromagnetycznego linii.

Na posiedzeniach Komisji i sesjach Rady Gminy Bakalarzewo podnoszone były żądania mieszkańców Gminy m.in. dotyczące zmiany trasy linii, wybudowania linii podziemnej, ale również dyskutowano nad obawami o zdrowie mieszkańców, obniżeniu walorów turystycznych Gminy. W 2012 r. Komisje Rady Gminy: Budżetowo-Gospodarcza i Rewizyjna podejmowały dyskusje dot. budowy NL oraz spotkały się z delegacją mieszkańców. W 2013 r. m.in. zapoznały się z informacją przedstawioną przez Zastępcę Wójta i Przewodniczącą Rady Gminy ze spotkania z Wojewodą, przedstawicielami PSE SA oraz Dyrektorem Wydziału Infrastruktury Urzędu Wojewódzkiego dotyczącego budowy NL. Ponadto wymienione komisje uczestniczyły w konsultacjach dotyczących wniosku skierowanego do PSE SA i RDOŚ w sprawie zmian wariantu przebiegu linii 400kV oraz uczestniczyły w spotkaniu dotyczącym budowy NL z przedstawicielami Wykonawcy, projektantką, posłanką na Sejm Rzeczpospolitej. W 2014 r. Komisje Rady Gminy na wspólnych posiedzeniach dyskutowały z mieszkańcami nt. ZZ wydanego przez Wojewodę Podlaskiego, a następnie w sprawie jego zaskarżenia i złożenia kasacji do Naczelnego Sądu Administracyjnego³⁷. Z protokołów z sesji Rady Gminy oraz z posiedzeń Komisji Rady Gminy wynika, że w dyskusjach przeważały stanowiska krytyczne.

W proteście zbiorowym mieszkańców Gminy z dnia 12 marca 2012 r. wskazano, że odbyło się jedno spotkanie, które nie dotyczyło ani konsultacji ani negocjacji w sprawie przebiegu NL i wybraniu optymalnej trasy, tylko w celu podania informacji, przez które działki mieszkańców Gminy będzie przechodzić NL. Mieszkańcy oczekiwali możliwości negocjacji trasy przebiegu linii, możliwości wyboru wariantu najmniej uciążliwego deklarując przy tym zrozumienie konieczności budowy takiej linii. Podkreślono, iż protest miał na celu zmobilizowanie Wykonawcy do rozmów nad alternatywnymi trasami.

Mieszkańcy Gminy Bakalarzewo (173 osoby) w dniu 13 czerwca 2012 r. złożyli protest do Wójta wnioskując o zmianę technologii wykonania projektowanej linii z napowietrznej na podziemną, powołując się na odpowiedź Wojewody Podlaskiego na złożony protest, wskazującej Wójta i Radę Gminy Bakalarzewo, jako władnych w zakresie podjęcia decyzji dotyczących przebiegu trasy NL jak i sposobu jej wykonania.

Wykonawca, w odpowiedzi na obawy mieszkańców Gminy, przekazał m.in. następujące ekspertyzy, opinie i odpowiedzi:

- pismo z dnia 6 czerwca 2012 r. będące odpowiedzią na protest mieszkańców skierowany do Starosty Powiatu Suwalskiego, w którym Wykonawca odpowiadając na zarzuty podnosił m.in., iż starał się dotrzeć z informacją do możliwie jak największej liczby mieszkańców, co potwierdzają frekwencje na spotkaniach konsultacyjnych, podkreślił, również, że na spotkaniach mieszkańcy byli informowani w jaki sposób będą przebiegały rozmowy z Wykonawcą, a w związku z tym nie było konieczności natychmiastowego podpisywania umów służebności, rekomendując zapoznanie się z treścią umowy i umówienie na następne spotkanie. Wskazał, że działa strona internetowa inwestycji www.liniaelkgranica.pl z informacjami o inwestycji.

w sprawie uwag wniesionych do zmiany Studium oraz zapoznania się z opinią prawną dotyczącą zasad sporządzania Studium i mpzp.

³⁷ Dalej także: NSA.

- odpowiedź Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa³⁸, Departamentu Płatności Bezpośrednich z dnia 4 kwietnia 2012 r. dotycząca dopłat unijnych dla gruntów rolnych i leśnych pod budowanymi liniami elektroenergetycznymi w aspekcie realizacji zadania pn. „Uzyskanie pozwolenia na budowę dla dwutorowej linii 400kV Elk- granica RP” (przesłane z ELTEL Networks Olsztyn do Wójta, przewodniczącego Rady Gminy w odpowiedzi na poruszone na spotkaniu tematy dopłat do gruntów rolnych – pismo z dnia 7 maja 2012 r. NF/PP/4835/2012). W piśmie wskazano, że z dopłat wyłączone są jedynie powierzchnie znajdujące się pod słupami większe lub równe 0,01 ha, na których nie prowadzi się produkcji rolniczej. W przypadku otrzymania przez rolnika dopłat do lasów i konieczności ich wycinki na trasie linii, rolnik powinien powołać się na nadzwyczajne okoliczności lub działanie siły wyższej i w ciągu 10 dni poinformować pisemnie Kierownika biura powiatowego ARiMR o zaistnieniu ww. okoliczności, bez konieczności zwrotu dopłat.
- pismo Inwestora z dnia 5 czerwca 2012 r. sygn. 4009-DIWN-713-L-0089-M1/12 (zał. do pisma ELTEL skierowanego do Wójta w dniu 18 czerwca 2012 r.) dotyczące wątpliwości mieszkańców związanych z odpowiedzialnością Inwestora w razie ewentualnych szkód powstałych w mieniu, życiu lub zdrowiu ludzkim na skutek awarii (a także następstw awarii) linii energetycznej informujące, że Inwestor odpowiada za należyte utrzymanie i bezpieczeństwo funkcjonowania systemu oraz, że na ewentualność utraty zdrowia lub życia osób oraz powstania szkód w mieniu, zawarł stosowną umowę ubezpieczeniową.
- pismo PSE SA z dnia 29 maja 2012 r. sygn. 3837-DIWN-713-L-0089-MI/12, w którym wyjaśniono m.in., że podstawą naliczenia podatku od budowli, który będzie wpływał do Urzędu Gminy jest wartość początkowa, a podatek naliczany jest za cały okres eksploatacji linii, nie mniej niż 40 lat.
- informacja dotycząca rzekomej zmiany kwalifikacji gruntu rolnego po wybudowaniu linii – opinia z dnia 11 czerwca 2012 r. przygotowana przez firmę PLANAR Pracownię Projektowania Przestrzeni z Olsztyna, w której wskazano, iż na terenach objętych mpzp dla NL, grunty rolne pod przewodami nie zmieniają sposobu użytkowania, przeznaczenia ani kwalifikacji, a linia nie będzie stanowiła przeszkody w rolniczym użytkowaniu gruntów.
- ekspertyza³⁹ dr inż. Marka Jaworskiego z Instytutu Energoelektryki Politechniki Wrocławskiej z dnia 3 lipca 2012 r. dotycząca możliwości wykonania odcinka linii kablowej 400kV przez Gminę Bakalarzewo (w miejsce napowietrznej) wraz z implikacjami środowiskowymi – wnioski: inwestycja taka byłaby kosztochłonna, doprowadziłaby do znacznego zdewastowania środowiska. Wniosek końcowy: brak uzasadnienia dla budowy linii w technologii podziemnej.
- pismo PSE SA z dnia 10 sierpnia 2012 r., w sprawie ew. zastosowania technologii podziemnej, ze wskazaniem, iż nie jest ona możliwa do zastosowania z uwagi na dużą ingerencję w środowisko. Opinia z dnia 10 września 2012 r. przygotowana przez dr inż. Grzegorza Hołdyńskiego z Politechniki Białostockiej Wydział Elektryczny Zakład Elektroenergetyki⁴⁰. Niektóre wnioski z ekspertyzy: ilość przerobionej ziemi przy wersji podziemnej jest 30 razy większa, niż przy linii napowietrznej, następuje zwiększona dewastacja środowiska ze względu na konieczność wykorzystania dużych i ciężkich materiałów przy budowie, wykorzystanie gruntów leżących nad linią jest bardzo ograniczone ze względu na

³⁸ Dalej także: ARMiR.

³⁹ Nadesłana przez ELTEL Olsztyn pismem z dnia 9 lipca 2012 r. sygn. NF/KW/7001/2012 do Urzędu Gminy – w nawiązaniu do prowadzonych rozmów i ustaleń.

⁴⁰ Nadesłana przez PSE SA pismem z dnia 10 września 2012 r. sygn. 6380 DIWN-713-L0089-MB/12.

potrzebę szybkiego dostępu w przypadku awarii, przy linii napowietrznej możliwość dostępu do terenu jest prawie nieograniczona, linie kablowe są droższe od napowietrznych.

- Pismo PSE SA sygn. 4708DWIN-713-L-0089-MK/12 z dnia 9 lipca 2012 r., w którym wskazuje się, iż grunty przez cały okres budowy i eksploatacji linii pozostają własnością dotychczasowych właścicieli. PSE SA podkreśliła, iż poprzez ustanowienie służebności przesyłu nie następuje przeniesienie własności nieruchomości.
- opracowanie dotyczące ogólnych zasad przebywania i pracy pod NL i w jej sąsiedztwie⁴¹ (styczeń 2013 r.). Autor opracowania dr inż. Marek Szuba Biuro Konsultingowo – Inżynierskie EKO-MARK. Wnioski: pod linią napowietrzną o napięciu 400kV można przebywać bez ograniczeń czasowych, bezpośrednio pod linią oraz w jej pasie technologicznym niedozwolona jest realizacja niektórych obiektów budowlanych w szczególności zabudowy mieszkaniowej, niedozwolone jest utrzymywanie drzew, krzewów i roślinności przekraczającej 5m wysokości, bezpośrednio pod linią i w jej sąsiedztwie można użytkować takie urządzenia jak: wielkogabarytowe maszyny rolnicze, deszczownie, opryskiwacze i pastuchy elektryczne, nie istnieją ograniczenia w zakresie upraw pod linią ani w wypasie bydła i innych zwierząt hodowlanych.
- opracowanie dotyczące analizy oddziaływania na środowisko skumulowanego pola elektromagnetycznego wytwarzanego przez krzyżowane linie napowietrzne: istniejące o napięciu 110kV i projektowaną 400kV⁴² (linii a Elk – granica RP). (grudzień 2012 r.) Autor opracowania dr inż. Marek Szuba (biegły w zakresie sporządzania ocen oddziaływania na środowisko) Biuro Konsultingowo – Inżynierskie EKO-MARK. Ustalono m.in. następujące wnioski: na trasie projektowanej linii 400kV zidentyfikowano 11 skrzyżowań tej linii z linią 110kV, w okolicach każdego skrzyżowania i zbliżenia obu linii nigdzie nie zostanie przekroczona wartość dopuszczalna natężenia pola elektrycznego ustalona w stosownych przepisach dla miejsc dostępnych dla ludzi (10kV/m) oraz natężenie pola magnetycznego nie przekroczy, ustalonej w obowiązujących przepisach wartości dopuszczalnej dla miejsc dostępnych dla ludzi (H=60 A/m).

(dowód: akta kontroli str. 227-241, 245-250, 275-291, 301-382, 387-391, 879-1068)

Jak wynika z wyjaśnień Wójta⁴³ Tomasza Naruszewicza, podzielał on obawy mieszkańców o ich zdrowie i życie w związku z budową linii i wskazywał: „mieszkańcy udostępniali różne opinie na temat szkodliwości tejże linii. Obawiali się przede wszystkim zagrożenia występowaniem chorób nowotworowych”. Przyznał, iż „nie zauważył wzmożonej liczby chorych zamieszkałych wokół linii” ale zaznaczył że upłynął zbyt krótki okres, aby móc ocenić skutki. Wójt nie zlecił wykonania analiz oddziaływania NL a opinię sformułował w oparciu o obserwacje i dyskusje na ww. temat z radnymi oraz mieszkańcami Gminy.

(dowód: akta kontroli str. 1420-1421)

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Gospodarki Ilona Antoniszyn-Klik zwracała się dwukrotnie⁴⁴ w 2012 r. do Wójta o wsparcie i akceptację działań dot. linii przez władze samorządu lokalnego oraz o dochowanie wszelkiej staranności i terminowości wobec zbliżających się konsultacji społecznych związanych z wyłożeniem projektów Studium i mpzp; deklarując jednocześnie udzielenie

⁴¹ Nadesłana przez ELTEL Olsztyn w piśmie z dnia 25 stycznia 2013 r., sygn. NF/PP/779/2012.

⁴² Nadesłano przez ELTEL Olsztyn w piśmie z dnia 15 lutego 2013 r., sygn. NF/WN/1627/2013.

⁴³ Pismo z dnia 6 września 2016 r.

⁴⁴ Pismami z 24 lipca oraz z 26 października 2012 r.

wszelkiego wsparcia w przedmiocie sprawy. W 2013 r. Podsekretarz Stanu mając na uwadze terminowe zrealizowanie inwestycji, zwróciła⁴⁵ się do Wójta z prośbą o „maksymalne w granicach obowiązującego prawa przyspieszenie uchwalenia” Studium i mpzp.

(dowód: akta kontroli str. 1456-1462)

W dniu 26 stycznia 2015 r. Stowarzyszenie „Zdrowa Gmina” złożyło komunikat (skargę) do Komitetu do spraw zgodności z Konwencją z Aarhus⁴⁶, w której zarzuciło Polsce złamanie artykułów 6 i 9 Konwencji w trakcie przygotowania i realizacji inwestycji w postaci linii elektroenergetycznej 2x400kV o mocy 1000 MW, w relacji Elk-granica RP. W skardze wskazano: Ministerstwo Środowiska, Generalną Dyrekcję Ochrony Środowiska i Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska, jako instytucje odpowiedzialne za właściwe przeprowadzenie, kontrolę i nadzór procedury oceny oddziaływania na środowisko w przypadku NL. Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Sławomir Mazurek zwrócił się pismem z dnia 22 kwietnia 2016 r. m.in. do Wójta Gminy o zajęcie stanowiska w związku z ww. zarzutami. Wójt w odpowiedzi⁴⁷ stwierdził m.in., iż przy opracowaniu zmian do Studium i mpzp zostały zachowane wszystkie procedury planistyczne dotyczące udziału społeczeństwa w procesie opracowywania ww. dokumentów.

(dowód: akta kontroli str. 1485-1509)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

W dniu 5 stycznia 2012 r. Sekretarz Gminy podpisał umowy na wykonanie projektu zmiany Studium i na wykonanie projektu mpzp dla przedmiotowej inwestycji. Umowy nie zawierały postanowień o możliwości wniesienia uwag czy złożenia wniosków przez Wójta na etapie przekazania przez Wykonawcę poszczególnych prac wchodzących w skład projektu mpzp oraz zmiany Studium. Brak możliwości składania uwag czy wniosków w trakcie odbioru poszczególnych prac pozbawił Gminę wpływu na realizację tych prac przez Wykonawcę. Zgodnie z art. 17 pkt 4 upzp Wójt sporządza projekt planu, a zatem to on ponosi wszelką odpowiedzialność związaną z ewentualnymi nieprawidłowościami związanymi z planem. Wprawdzie Harmonogram Prac i Płatności (załączniki nr 1) przewidywał akceptację projektu planu ze strony Wójta, jednak w sytuacji braku w Urzędzie Gminy wyspecjalizowanej kadry trudno było dokonać oceny czy projekt planu spełnia wszelkie wymogi. Według wyjaśnień byłego Sekretarza Gminy Romana Rynkowskiego, podpisując umowy kierował się zapewnieniami Wykonawcy, że „wszelkie uwagi mieszkańców Gminy zostaną uwzględnione w czasie prac projektowych”.

(dowód: akta kontroli str. 161-176, 1439-1440)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Aktualizacja Studium dokonana w 2008 r. była nierzetelna, bowiem nie było ono zgodne z PZPWP z 2003 r. zawierającym inwestycję celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, jaką jest NL. Mimo uzyskania pozytywnych opinii, dotyczących aktualizacji udzielonych przez Gminną Komisję Urbanistyczno-Architektoniczną⁴⁸ działającą przy Wójcie Gminy Suwałki, a także Zarząd Województwa Podlaskiego i niezgłoszenia uwag do Studium przez PSE SA - stanowiło to naruszenie art. 10 ust. 2 pkt 7 upzp.

⁴⁵ Pismem z dnia 10 maja 2013 r., sygn. DFE-III-63611-4-1/3/13.

⁴⁶ Polska ratyfikowała w 2001 r. Konwencję o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz o dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących ochrony środowiska sporządzoną w Aarhus dnia 25 czerwca 1998 e. (Dz. U. z 2003 r. Nr 78, poz. 706).

⁴⁷ Pismo z dnia 23 maja 2016 r., sygn. PMK.6724.5.2016.JW.

⁴⁸ Gminna Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna działająca przy Wójcie Gminy Suwałki wydała w dniu 7 lutego 2008 r. pozytywną opinię o projekcie Studium, uzasadniając m.in. „Tekst projektu zmiany Studium jest spójny z rysunkiem”, co nie było zgodne ze stanem faktycznym.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Odstąpienie od uchwalenia aktualizacji Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bakalarzewo oraz mpzp

2.1. Działania w zakresie procedury planistycznej dot. NL

Opis stanu faktycznego

W dniu 10 stycznia 2012 r. Sekretarz Gminy ogłosił w Gazecie Współczesnej oraz wywiesił obwieszczenie na tablicy ogłoszeń Urzędu i na stronie internetowej BIP Urzędu o podjęciu uchwały, o przystąpieniu do sporządzenia zmiany Studium oraz o przystąpieniu do sporządzenia mpzp, określając formę, miejsce i termin składania wniosków dotyczących Studium lub mpzp, do dnia 14 lutego 2012 r. Zawiadomił również na piśmie w dniu 10 stycznia 2012 r. o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzenia zmiany Studium i o przystąpieniu do sporządzenia mpzp instytucje i organy właściwe do uzgadniania i opiniowania Studium i mpzp. Sporządził również opracowanie ekofizjograficzne do zmiany Studium.

Nowy Wójt od marca 2012 r. kontynuował rozpoczętą procedurę planistyczną i w odniesieniu do zmiany Studium:

- sporządził projekt Studium rozpatrując wnioski, które wpłynęły do dnia 14 lutego 2012 r., zlecając jej wykonanie podmiotowi zewnętrznemu,
- uzyskał w dniu 19 lipca 2012 r. pozytywną opinię o projekcie od Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej,
- wystąpił w dniu 14 czerwca 2012 r. o uzgodnienie projektu do właściwych instytucji i organów dot. rozwiązań przyjętych w projekcie Studium,
- wprowadził zmiany wynikające z uzyskanych pozytywnych opinii i dokonanych uzgodnień,
- zlecił biegłemu w zakresie ochrony przyrody wykonanie prognozy oddziaływania na środowisko zmiany Studium,
- w dniu 2 sierpnia 2012 r. ogłosił w prasie lokalnej Gazeta Współczesna o wyłożeniu projektu Studium do publicznego wglądu na okres od 10 sierpnia do 11 września 2012 r. oraz wskazał termin dyskusji publicznej na dzień 11 września 2011 r. Wyznaczył termin składania uwag, który upłynął w dniu 2 października 2012 r.,
- wyłożył projekt do publicznego wglądu oraz opublikował go na stronach internetowych Urzędu w okresie od 10 sierpnia do 11 września 2012 r. Zorganizował w wyznaczonym terminie tj. w dniu 11 września 2012 r. dyskusję społeczną w zakresie przyjętych w projekcie rozwiązań.

Do projektu Studium i do prognozy oddziaływania na środowisko wniesiono 29 uwag indywidualnych oraz uwagi w formie zbiorowej podpisane przez 61 mieszkańców. W uwagach kwestionowano zakres i wiarygodność prognozy oddziaływania na środowisko oraz trasę przebiegu linii.

W wyniku złożonych uwag uzupełniono prognozę oddziaływania na środowisko (nie zmieniając ustaleń zawartych w projekcie zmiany Studium) o następujące elementy:

- uściślenia dotyczące zakresu zmiany Studium,
- opis odcinka NL,

- uzupełnienia w zakresie oddziaływania NL na środowisko, w tym na ludzi, przyrodę, obszary objęte ochroną prawną, w zakresie oddziaływania skumulowanego i oddziaływania na dobra materialne,
- graficzny rozkład natężenia pola magnetycznego i elektrycznego w otoczeniu linii 400kV, 220kV, 110kV,
- odniesienia wartości pól elektromagnetycznych i poziomu hałasu do obowiązujących przepisów i norm,
- uzupełnienie waloryzacji gleb na trasie linii 400kV,
- lokalizację udokumentowanych siedlisk przyrodniczych,
- uzupełnienie streszczenia.

Projekt zmiany Studium ponownie wyłożono do wglądu w Urzędzie Gminy⁴⁹ oraz udostępniono na stronie internetowej i w BIP Urzędu na okres od 8 listopada do 6 grudnia 2012 r., z prawem składania uwag do dnia 27 grudnia 2012 r. Termin dyskusji publicznej wyznaczony został na dzień 4 grudnia 2012 r.

Wpłynęło 14 pakietów uwag złożonych indywidualnie i jeden pakiet złożony zbiorowo przez 123 osoby. Uwagi dotyczyły przebiegu trasy NL, jej szkodliwego wpływu na zdrowie ludzi, zwierząt domowych i hodowlanych, nieprawidłowości prowadzenia procedur planistycznych.

W wyniku konsultacji przeprowadzonych przez Wykonawcę z mieszkańcami Gminy, których nieruchomości leżały na trasie NL, wystąpiła konieczność weryfikacji przebiegu linii, wobec czego Rada Gminy w dniu 26 czerwca 2012 r. uchyliła uchwałę nr XII/62/2011 z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia mpzp dla NL na terenie Gminy Bakalarzewo oraz w tym samym dniu podjęła uchwałę nr XVII/109/2012 z nowym przebiegiem NL (uchwały opisane w pkt 1).

W odniesieniu do mpzp Wójt kontynuował procedurę planistyczną:

- ogłaszając w Gazecie Współczesnej oraz wywieszając obwieszczenia na tablicy ogłoszeń Urzędu i na stronie internetowej BIP Urzędu o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzenia mpzp, określając formę, miejsce i termin składania wniosków dotyczących mpzp, od dnia 27 czerwca do 30 lipca 2012 r. W wyznaczonym terminie wpłynęły cztery wnioski od osób prywatnych, w tym jeden zbiorowy od 24 mieszkańców. Do rozpatrzenia przyjęto też 20 wniosków, które wpłynęły w dniach od 13 do 15 czerwca 2012 r., w tym jeden zbiorowy podpisany przez 173 mieszkańców Gminy. Wnioskowano o usunięcie linii z terenu Gminy bądź zmianę przebiegu trasy NL i zmianę technologii jej wykonania z napowietrznej na podziemną. Wnioski nie zostały uwzględnione z powodu niezgodności żądań z uchwałą intencyjną ustalającą przebieg NL oraz technologią jej wykonania.
- zawiadomił o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzenia mpzp instytucje i organy właściwe do uzgadniania i opiniowania planu,
- sporządził projekt mpzp wraz z prognozą oddziaływania na środowisko uzyskując pozytywną opinię Komisji Architektoniczno-Urbanistycznej,
- sporządził opracowanie ekofizjograficzne, prognozę skutków finansowych uchwalenia mpzp.

Podczas wielomiesięcznej nieobecności Wójta⁵⁰ procedura planistyczna w zakresie mpzp była dalej kontynuowana, przez Zastępcę Wójta, który:

⁴⁹ Obwieszczenie z dnia 30 października 2012 r. o powtórym wyłożeniu Studium podpisał Zastępca Wójta.

⁵⁰ Wakat na stanowisku Wójta - od dnia 29 grudnia 2011 r. do dnia 12 marca 2012 r. oraz zwolnienie lekarskie Wójta, podczas którego zastępował go Zastępca Roman Rynkowski, od dnia 10 października 2012 r. do 6 maja 2013 r.

- w dniu 15 listopada wystąpił do instytucji i organów właściwych do uzgodnienia i opiniowania mpzp o opinię do projektu planu,
- wystąpił o zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne,
- dokonał zmian w projekcie mpzp wynikających z uzyskanych opinii i uzgodnień,
- w dniu 31 grudnia 2012 r. ogłosił, a od dnia 7 stycznia do 4 lutego 2013 r. wyłożył do publicznego wglądu projekt mpzp dla NL na terenie Gminy Bakalarzewo oraz Prognozę oddziaływania na środowisko. W ogłoszeniu wyznaczył termin, w którym osoby fizyczne i prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej mogą wносить uwagi do projektu na dzień 29 stycznia 2013 r., oraz termin składania uwag do dnia 20 lutego 2013 r.

Do projektu wpłynęło sześć pakietów uwag indywidualnych, jeden pakiet uwag złożony przez radcę prawnego, reprezentującego 12 osób indywidualnych, jeden pakiet uwag złożony zbiorowo (103 podpisy mieszkańców). Uwagi dotyczyły m.in. niezgodności mpzp ze Studium, sposobu wykonywania prawa własności przez właścicieli nieruchomości leżących na trasie linii, naruszeniu przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zmiany technologii budowy NL z napowietrznej na podziemną, zmiany trasy linii, żądania odrzucenia projektu mpzp, żądania opracowania innego wariantu przebiegu linii 400kV z przeprowadzeniem konsultacji społecznych w każdej miejscowości.

Sekretarz Gminy Roman Rynkowski pełniący funkcję Zastępcy Wójta wyjaśnił⁵¹, iż nie rozpatrzył uwag wniesionych do Studium i mpzp, ponieważ uważał, że „rozstrzygnięcia w kwestii tak ważnej dla Gminy powinien dokonać Wójt Gminy, który przebywał wówczas na długotrwałym zwolnieniu lekarskim”.

Wójt (w porozumieniu z Radą Gminy Bakalarzewo) w dniu 28 maja 2013 r. rozpatrzył⁵² uwagi do zmiany Studium złożone podczas I i II wyłożenia do publicznego wglądu oraz do projektu mpzp uwzględniając ich część dotyczącą zaniechania procedur planistycznych ustalających przebieg NL. W dniu 11 czerwca 2013 r. Wójt poinformował⁵³ Wojewodę Podlaskiego o wydaniu zarządzeń w sprawie rozpatrzenia uwag wskazując, iż decyzja ta podyktowana była obawami o zdrowie mieszkańców, argumentując, że nie ma wiarygodnych wyników badań wpływu linii 400kV na zdrowie człowieka. Przekazał także informację o zatrzymaniu prac planistycznych dotyczących mpzp i Studium na tym etapie.

Inwestor⁵⁴ w piśmie do Wojewody Podlaskiego z dnia 27 maja 2013 r.⁵⁵, wskazał ryzyko nieuchwalenia zmiany Studium i zwrócił się z prośbą o podjęcie działań opisanych w art. 12 upzp, tj. wezwania Gminy do uchwalenia zmiany Studium. Projekt zmiany Studium wyłożono w Gminie do publicznego wglądu dwukrotnie. W dniu 5 kwietnia 2013 r. PSE SA przekazało Gminie projekt zmiany Studium wraz z propozycją odrzucenia zgłoszonych uwag ze względu na ich sprzeczność z uchwałą intencyjną Rady Gminy, w której była mowa o linii napowietrznej, a nie podziemnej. Inwestor podniósł, że nieuchwalenie zmiany Studium mogło skutkować utratą środków unijnych zaplanowanych na NL w perspektywie finansowej na lata 2007-2013.

⁵¹ Pismo z dnia 21 września 2016 r.

⁵² Wydał zarządzenie nr 31/2013 w sprawie rozpatrzenia uwag do projektu mpzp dla NL na terenie Gminy Bakalarzewo, które wniesiono podczas wyłożenia do publicznego wglądu w przysługującym okresie od 7.01.2013 r. do 20.02.2013 r. oraz uwag wniesionych w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz zarządzenie nr 30/2013 w sprawie rozpatrzenia uwag do zmiany Studium, które wniesiono w przysługującym okresie: I wyłożenia do publicznego wglądu – od 10.08.2012 r. do 04.10.2012 r., II wyłożenia do publicznego wglądu – od 08.11.2012 r. do 27.12.2012 r. oraz uwag wniesionych w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

⁵³ Pismem z dnia 11 czerwca 2013 r., sygn. RIG.6724.11.2013.

⁵⁴ Po uzyskaniu przez Wykonawcę informacji od organów Gminy o wstrzymaniu prac planistycznych.

⁵⁵ Sygn. NF/WN/4975/2013.

W dniu 27 maja 2013 r. do Wójta i Radnych Gminy Bakalarzewo został wystosowany apel o podjęcie zdecydowanych działań mających na celu zmianę niekorzystnych dla mieszkańców sąsiadujących Gmin, a także całego regionu decyzji wstrzymujących budowę NL. W apelu podnoszono kwestie negatywnych skutków dla Gmin i miast takich jak zniechęcenie przedsiębiorców do inwestowania w tym regionie, zwiększenie trudności w uzyskaniu środków unijnych dla regionu, zmniejszenie wpływów podatkowych do budżetów samorządów w wysokości ok. 9 mln zł rocznie, zwiększenie bezrobocia, pogłębienie się kryzysu gospodarczego oraz wskazano na rangę projektu i możliwość utraty przez Polskę dofinansowania w kwocie 700 mln zł. Pod apelem podpisał się: Wójt Gminy Elk, Burmistrz Miasta Olecka, Wójt Gminy Wieliczki, Wójt Gminy Sejny, Wójt Gminy Suwałki, Wójt Gminy Puńsk, Wójt Gminy Szypliszki oraz Wójt Gminy Jeleniewo.

Pismem z dnia 4 lipca 2013 r. Wójt i Rada Gminy poinformowali Wojewodę Podlaskiego, że ich stanowisko nie uległo zmianie, argumentując, iż, Inwestor nie porozumiał się z mieszkańcami i wobec silnych protestów nie są w stanie kontynuować prac planistycznych nad Studium.

Z upoważnienia Wojewody, pismem z dnia 3 lipca 2013 r.⁵⁶ Dyrektor Wydziału Infrastruktury Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego Ewa Welc poprosiła Wójta Gminy o pilną odpowiedź, czy i kiedy zostaną wznowione prace planistyczne oraz czy ich zatrzymanie oznacza odstępianie od uchwalenia stosownej zmiany Studium oraz mpzp.

Pismem z dnia 10 lipca 2013 r. Wójt Gminy poinformował Wojewodę o zamiarze odstępiania Gminy od uchwalenia zmiany Studium oraz mpzp.

Uchwałą⁵⁷ z dnia 23 lipca 2013 r. Rada Gminy odstąpiła od uchwalenia zmiany Studium. Uchwała nie zawierała uzasadnienia. W związku z podjęciem tej uchwały dwóch mieszkańców Gminy złożyło skargę na Radę Gminy do WSA w Białymstoku. Skargi były identyczne i wskazywały na naruszenie prawa poprzez uczestnictwo w głosowaniu radnych, którzy mieli istotne interesy majątkowe w zaniechaniu zmiany Studium (zawarli umowy bądź byli w trakcie ich negocjacji z Wykonawcą w sprawie służebności przesyłu). WSA oddalił ww. skargi.

(dowód: akta kontroli str. 431-674, 686-763, 789-878, 940-958, 1063-1065, 1069-1076, 1128-1131, 1133-1149, 1439-1440, 1443, 1455, 1485-1492, 1512-1513)

Wojewoda, powołując się na art. 12 ust. 3 upzp pismem z dnia 7 sierpnia 2013 r.⁵⁸ wezwał Radę Gminy do uchwalenia, do dnia 16 września 2013 r., zmiany Studium przez wskazanie obszaru rozmieszczenia inwestycji celu publicznego w postaci NL na terenie Gminy. Jednocześnie Wojewoda poinformował, że po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu zastosuje procedurę w sprawie sporządzenia mpzp dla obszaru, którego dotyczy zaniechanie Gminy, w zakresie koniecznym dla realizacji inwestycji celu publicznego.

(dowód: akta kontroli str. 1151)

Wójt i Rada Gminy wystąpili w dniu 3 września 2013 r. z pytaniem⁵⁹ do Wykonawcy, czy istnieje możliwość dostosowania projektu zmiany Studium do uwag uwzględnionych przez Wójta, tj. zbudowania linii w technologii podziemnej. Wykonawca w dniu 9 września 2013 r. odpowiedział⁶⁰, iż nie ma takiej możliwości.

(dowód: akta kontroli str. 1167-1170)

⁵⁶ Sygn. WI.V.742.2.2.2013.AM.

⁵⁷ Nr XXIX/188/13.

⁵⁸ Sygn. WI-V-743.8.2012.MB.

⁵⁹ Sygn. OOG.0057.61.2013.

⁶⁰ Sygn. NF/EM/9100/2013.

W dniu 9 września 2013 r. Sejmik Województwa Podlaskiego podjął uchwałę nr XXXI/384/13 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany PZPWP. Uchwałę uzasadniano odstępniem Rady Gminy od opracowania dokumentów planistycznych dla inwestycji dotyczącej NL oraz wymogami zachowania spójności ustaleń planu województwa z opracowaniami planistycznymi dla inwestycji w dokumentach sporządzonych przez samorząd Gminy. Podniesiono również, iż w trakcie procesu planistycznego zdecydowano się na korektę przebiegu linii 400kV w Gminie Bakalarzewo, ze względu na uwarunkowania środowiskowe wynikające z przejścia tej linii przez teren doliny rzeki Rospudy.

(dowód: akta kontroli str. 1248-1250)

Wojewoda, na podstawie art. 12 ust. 3 w związku z art. 14 upzp, zarządził⁶¹ 15 października 2013 r., przystąpienie do sporządzenia mpzp na obszarze umożliwiającym realizację odcinka trasy NL.

(dowód: akta kontroli str. 1152-1166, 1298-1348)

Wojewoda Podlaski wystąpił⁶² do Wójta w dniu 3 lutego 2014 r. z prośbą o zaopiniowanie mpzp. Wójt postanowieniem⁶³ z dnia 19 lutego 2014 r. odmówił uzgodnienia mpzp uzasadniając odmowę nieujęciem uwag zgłoszonych w dniu 4 listopada 2013 r., dotyczących usytuowania trasy linii w jak najdalszej odległości od zabudowań lub wybudowania jej w technologii podziemnej oraz uwag mieszkańców przyjętych Zarządzeniem Wójta z dnia 28 maja 2013 r. dotyczących obaw o zdrowie.

Wojewoda Podlaski złożył zażalenie⁶⁴ na to postanowienie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Suwałkach, a Kolegium⁶⁵ w dniu 27 marca 2014 r. w całości uchyliło postanowienie.

Zarządzeniem Zastępczym z 16 lipca 2014 r. Wojewoda przyjął mpzp na obszarze umożliwiającym realizację odcinka trasy dwutorowej NL elektroenergetycznej 400kV Elk-granica Państwa na terenie Gminy Bakalarzewo.

Rada Gminy Bakalarzewo złożyła skargę⁶⁶ do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku⁶⁷ za pośrednictwem Wojewody Podlaskiego wnosząc o uchylenie zaskarżanego ZZ. W uzasadnieniu Rada Gminy powoływała się m.in. na prawo do samodzielności Gminy, brak w treści ZZ terminu oraz sposobu odwołania od wskazanego w nim rozstrzygnięcia. Podnoszono również, niezgodność wniosku Inwestora w części dotyczącej przebiegu linii przez Gminę z wojewódzkim planem zagospodarowania przestrzennego z 2003 r., część graficzna PZPWP przewidywała przebieg trasy mijając Bakalarzewo od strony południowej, tymczasem według Inwestora inwestycja miała mijać miejscowość od strony północnej, dlatego też Rada po otrzymaniu odpowiedzi Inwestora o braku możliwości zmiany trasy linii odstąpiła od sporządzenia zmiany Studium. Wobec powyższego wydanie ZZ przez Wojewodę Podlaskiego było, zdaniem Rady Gminy, bezpodstawne.

W odpowiedzi na skargę Wojewoda Podlaski w dniu 10 grudnia 2013 r. wniósł o oddalenie skargi w całości, jako bezzasadnej i niemającej usprawiedliwionych

⁶¹ Wydając ZZ w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszarze umożliwiającym realizację odcinka trasy dwutorowej napowietrznej linii energetycznej 400kV Elk - granica Państwa na terenie Gminy Bakalarzewo.

⁶² Sygn. WI.V.743.2.2.2013.AM.

⁶³ Sygn. RIG.6724.3.2014.

⁶⁴ Zażalenie z dnia 25 lutego 2014 r., sygn. WI-V.743.2.2.2013.AM.

⁶⁵ Postanowieniem sygn. KO.703/13/14.

⁶⁶ Na podstawie przyjętej przez Radę Gminy uchwały nr XXXII/204/13 z dnia 15 listopada 2013 r. w sprawie wniesienia skargi na zarządzenie zastępcze.

⁶⁷ Dalej także: WSA.

podstaw i odrzucenie wniosku wstrzymania ZZ, ponieważ nie zachodziła obawa niebezpieczeństwa wyrządzenia znacznej szkody lub spowodowania trudnych do odwrócenia skutków.

Wojewódzki Sąd Administracyjny:

- w dniu 7 stycznia 2014 r. postanowił odmówić wstrzymania wykonania ZZ, bowiem Rada Gminy nie uprawdopodobniła wniosku w sposób wystarczający, co do okoliczności uzasadniających wstrzymanie ZZ.
- w dniu 6 marca 2014 r. wydał wyrok⁶⁸ w przedmiocie przystąpienia do sporządzenia mpzp, w którym skarga Rady Gminy została oddalona. Sąd uzasadnił wyrok m.in. tym, iż Studium nie zawiera postanowień dotyczących NL, a w tej sytuacji Wojewoda był uprawniony do podjęcia działań zmierzających do uwzględnienia w Studium inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym.

(dowód: akta kontroli str. 1171-1247, 1253-1351)

Gmina Bakalarzewo w dniu 5 maja 2014 r. podpisała umowę z Wykonawcą, Podwykonawcą, firmami⁶⁹ IDS-BUD SA, Enprom Sp.z o.o. przy współudziale Inwestora zobowiązując się do niepodejmowania żadnych czynności mogących utrudnić bądź uniemożliwić realizację inwestycji – budowy NL. Uzyskała w zamian od Wykonawcy i Podwykonawcy zobowiązanie do zwrotu kwot odszkodowań za poniesioną rzeczywistą szkodę lub za obniżenie wartości nieruchomości poniesionych⁷⁰ przez Gminę na skutek ewentualnych roszczeń właścicieli nieruchomości, które zostaną objęte mpzp. Natomiast firmy IDS-BUD i Enprom zobowiązały się do dokonania napraw wszelkich szkód powstałych na terenie Gminy w związku z realizacją inwestycji.

(dowód: akta kontroli str. 1352-1358)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Półtoraroczne prace planistyczne, prowadzone od grudnia 2011 r. do lipca 2013 r. zakończyły się odstąpieniem od uchwalenia zmiany Studium spowodowały ryzyko niedotrzymania terminu realizacji inwestycji. Zaniechanie dalszego procedowania Studium i mpzp przez organy Gminy Bakalarzewo były przyczyną uchwalenia mpzp Gminy Bakalarzewo przez Wojewodę Podlaskiego Zarządzeniem Zastępczym z 16 lipca 2014 r. umożliwiającym realizację odcinka trasy dwutorowej NL elektroenergetycznej 400kV Elk-granica Państwa na terenie Gminy Bakalarzewo.

2.2. Przyczyny nieuchwalenia Studium i mpzp przez Radę Gminy.

Opis stanu
faktycznego

Według wyjaśnień Wójta, nieuchwalenie Studium było spowodowane:

- obawą radnych oraz Wójta o możliwość występowania chorób nowotworowych u mieszkańców posiadających domy w pobliżu linii 400kV,
- dużymi protestami mieszkańców,
- brakiem konkretnych informacji o spodziewanych korzyściach z tytułu podatku od nieruchomości (NL) i okresu jego płacenia przez PSE SA,
- brakiem porozumienia między Inwestorem a mieszkańcami,
- brakiem zgody na budowę linii pod ziemią, przynajmniej w najbardziej newralgicznych odcinkach.

(dowód: akta kontroli str. 1368-1370)

⁶⁸ Sygn. Akt II SA/Bk/1162/13

⁶⁹ Firmy działające w ramach konsorcjum, w ramach realizacji inwestycji ponosiły odpowiedzialność w szczególności za szkody powstałe na terenie budowy oraz związane z oddziaływaniem robót i związanych z nimi prac na osoby trzecie (nieruchomości przyległe) i środowisko naturalne.

⁷⁰ Na podstawie art. 36 upzp.

W opinii Przewodniczącego Rady Gminy, nie doszło do uchwalenia aktualizacji Studium „z uwagi na duże protesty mieszkańców, którzy chcieli zmiany przebiegu trasy linii lub wykonania tej linii w technologii kablowej”.

(dowód: akta kontroli str. 1371-1383)

Wykonawca w dniu 28 lutego 2012 r. złożył oświadczenie, w którym zobowiązał się do pokrycia kosztów związanych z wprowadzeniem NL do mpzp, jako inwestor realizujący inwestycję celu publicznego⁷¹ oraz zwrotu poniesionych przez Gminę Bakalarzewo kosztów związanych z zaspokojeniem ewentualnych roszczeń właścicieli/użytkowników wieczystych⁷². Wykonawca odstąpił jednak od ww. oświadczenia w dniu 14 czerwca 2013 r. w związku z działaniami skutkującymi nieuchwaleniem zmiany Studium i zmiany mpzp.

W związku z nieuchwaleniem Studium Gmina poniosła wydatki w kwocie ok. 49,7 tys. zł⁷³.

dowód: akta kontroli str. 211-213, 1420-1422, 1463-1477)

W 2016 r. dochody Urzędu Gminy zwiększą się o kwotę 1 515,6 tys. zł z tytułu podatku od nieruchomości ponoszonego przez PSE SA za grunty zajęte przez NL. Gmina w 2015 r. pozyskała⁷⁴ darowiznę od Inwestora w kwocie 50 tys. zł na dofinansowanie remontu części budynku Zespołu Szkół w Bakalarzewie.

dowód: akta kontroli str. 1359-1362, 1478-1484)

Przeprowadzona przez NIK⁷⁵ w 2015 r. kontrola wykazała, że proces strategicznej oceny oddziaływania na środowisko czterech miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Bakalarzewo oraz zmiany Studium i mpzp w zakresie przebiegu dwutorowej napowietrznej linii elektroenergetycznej 400kV na terenie Gminy Bakalarzewo nie został w pełni poprawnie przeprowadzony przez Urząd. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in.:

- niezamieszczenia w ogłoszeniach i obwieszczeniach o przystąpieniu do zmiany Studium i sporządzania mpzp dla przebiegu linii 400kV informacji o możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy i miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu oraz o organie właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków,
- nieterminowego rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu mpzp sporządzanego dla linii 400kV.

Urząd podjął realizację wniosków pokontrolnych poprzez m.in.: zmianę zakresów czynności pracowników, powierzenie pracownikowi zadania udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie, przesyłania informacji do RDOŚ.

(dowód: akta kontroli str. 1444-1454, 1510-1511)

Komenda Miejska Policji w Suwałkach, Wydział d/w z Przesłuchano Gospodarczą prowadziła⁷⁶ w latach 2013-2014 dwa postępowania przygotowawcze w sprawie ukrywania w latach 2013-2014 w Urzędzie Gminy dokumentów, tj. mpzp z 1993 r. przez [...] ⁷⁷ oraz w sprawie przekroczenia w okresie od grudnia 2011 r. do 15 lipca 2013 r. w Bakalarzewie uprawnień (w związku z budową NL) przez funkcjonariusza

⁷¹ Zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt 4 upzp.

⁷² Patrz przypis nr 70.

⁷³ Na ww. kwotę składały się z: opłaty na rzecz Wojewody za wydanie ZZ w kwocie: 38,4 tys. zł, kosztów delegacji: 1 tys. zł, kosztów spotkań konsultacyjnych ok. 0,3 tys. zł, z tytułu wypłaconych diet radnym i sołtysom, ze względu na zwoływane sesje RG i Komisje ok. 10 tys. zł

⁷⁴ Jak ustaliła kontrola NIK w PSE SA, na podstawie umowy darowizny z dnia 16 czerwca 2015 r.

⁷⁵ Nr kontroli P/15/052, Delegatura w Białymstoku, wystąpienie pokontrolne z dnia 7 sierpnia 2015 r. nr LBI.410.011.02.2015.

⁷⁶ Pismo z dnia 13 września 2016 r., sygn. TG.0151.570.2016.AJ.

⁷⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1 764) i art. 6 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 922). NIK wyłączyła jawność w zakresie wskazania stanowiska pracy. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

publicznego. Postępowania te zostały umorzono ze względu na niepopelnienie zarzucanego czynu oraz stwierdzenie, iż czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.

Delegatura Centralnego Biura Antykorupcyjnego w Białymstoku w 2013 r. prowadziła jedną sprawę⁷⁸ badając legalność działań podjętych przez Wykonawcę oraz Gminę Bakalarzewo w zakresie budowy NL ze szczególnym uwzględnieniem m.in. kwestii nieskuteczności informowania właścicieli działek, przez które miała przebiegać linia o podjętych przez Radę Gminy uchwałach w sprawie przystąpienia do zmiany Studium i przystąpienia do sporządzenia mpzp, sfalszowania archiwalnych dokumentów planistycznych, rozbieżności w podstawie prawnej opracowywanych dokumentów planistycznych. Wobec niepotwierdzenia naruszenia prawa sprawę zakończono bez wszczęcia procedury kontrolnej.

dowód: akta kontroli str. 1403-1417)

Na trasie pierwotnie planowanego przebiegu NL znajdowało się 181 działek. NIK nie uprawdopodobniła zarzutów o możliwości wzbogacenia się części mieszkańców, którzy zakupili lub posiadali ww. działki, a których wartość miała wzrosnąć ze względu na przesunięcie znad nich linii. W latach 2008-2015 było czterdzieści przypadków zmian właścicieli działek, a tylko trzy dotyczyły sprzedaży działek, natomiast pozostałe nastąpiły w wyniku spadków, darowizn i in.

dowód: akta kontroli str. 1384-1402, 1423-1432)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁷⁹, odstępuje od formułowania wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

⁷⁸ Pismo z dnia 8 września 2016 r., sygn. BI-1499/16/W.

⁷⁹ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096 oraz z 2016 r. poz. 677.

Warszawa, dnia października 2016 r.

Kontroler
Lidia Różycka
specjalista kp.

.....
Podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Gospodarki,
Skarbu Państwa i Prywatyzacji

Dyrektor
Sławomir Grzelak

.....
Podpis